

D'Festungsgeschicht vu Lëtzebuerg

1. Kuckt d'Fotoen. Wat gesitt Dir op de Fotoen? Probéiert, d'Plaz ze definéieren. Diskutéiert zesummen an der Klass.

©LCTO

©Marc Lazzarini

©LCTO

©Marc Lazzarini

©Marc Lazzarini

2. Liest den Titel vum Text op der nächster Säit. Wat fir Informatiounen mengt Dir, dass een an deem Text kritt? Diskutéiert zesummen an der Klass a sammelt Är Iddien.

3. Kuckt d'Wieder an der Këscht. Sicht déi Wieder am Text a markéiert se. (D'Verbe kënnen och konjugéiert sinn.)

ausbauen
befestegen
Belagerung
eruewern
feindlech Attacken

Festung
Festungsmauer
Festungsanlag
Gefor
Herrschaft

Kasematten
Krich
ofbauen
sech ausbreeden
sech niddersloossen

(sech) schützen
sécher
Schleefung
Tauschdokument
Tosch

D'Festungsgeschicht vun der Stad Lëtzebuerg

01 Den Numm „Lucilinburhuc“ heescht esou vill wéi „kleng Buerg“ an daucht fir d'éischt an engem Tauschdokument op. Bei dësem Tosch krut de Grof Siegfried am Joer 963 e klengt

05 Kastell no beim Bockfiels an en huet sech do niddergelooss. Dëst gëtt als Ufank vu Lëtzebuerg als Stad ugesinn. Am Joer 965 ass dunn och déi éischt Festungsmauer gebaut ginn, déi d'Buerg viru feindlechen Attacke geschützt huet.

10 Ëm d'Joer 1200 huet d'Buerg onbedéngt misse vergréissert ginn an dofir ass parallel zu der éischter Mauer nach eng zweet Festungsmauer gebaut ginn. Dës zweet Mauer war op der Héicht vun der haiteger Rue du Fossé.

Am 13. Joerhonnert ass d'Stad ëmmer méi grouss ginn an d'Leit hu sech och virun de Maueren niddergelooss. Tëscht 1320 an 1398, ënnert der Herrschaft vum Jang de Blannen, sengem

20 Fils Wenzel I.* a sengem Neveu Wenzel II.*, gouf d'Festungsanlag vun der Uewerstad du weider vergréissert an, fir déi éischt Kéier, gouf och de Gronn befestegt. En Deel vun dëser drëtter Mauer ronderëm d'Buerg, déi och d'Leit

25 am Dall schütze sollt, ass ënnert dem Wenzel II. entstanen an dréit och haut nach säin Numm (déi sougenannt „Wenzelsmauer“).

Vum Joer 1443 un huet d'Stad Lëtzebuerg sech als eng vun de sécherste Festunge vum

30 ganze Kontinent entwéckelt an huet eng Roll an de geostrateegesche Machtkämpf an Europa gespillt. Vun do un a bis zu senger Onofhängegkeet am Joer 1839 stoung Lëtzebuerg ënnert burgundescher, spuenescher, franséischer,

35 éisträichescher an hollännescher Herrschaft. Wéinst der stänneger Gefor vu Krich a Belagerung ass d'Festung an deem Zäitraum ëmmer weider ausgebaut an optimiséiert ginn. Déi éischt Kasematte sinn 1644 ënnert der

40 Herrschaft vun de Spuenier entstanen.

Nodeems de Louis XIV.* d'Festung 1684 eruewert hat, sinn du vum franséischen Ingenieur Vauban ganz grouss Aarbechten un der Festung gemaach ginn. Bannent véier Joer hunn eng

45 3000 Aarbechter südlech vum Péitrusdall, nord-östlech vum Pafendall an op der Rumm Festungsanlage gebaut an déi sougenannt Péitrus-Kasematte weider ausgebaut. 1745, ënnert der Herrschaft vun den Éisträicher, sinn dunn nach d'Bock-Kasematten op enger Längt vun 110 Meter derbäikomm. D'Gesamtlängt vun de Kasematten hat 23 Kilometer a war iwwert e puer Etagë bis zu 40 Meter ënnert dem Buedem ugeluecht. Wéinst dëser impressionanter

55 Festungsanlag ass d'Stad Lëtzebuerg och als „Gibraltar vum Norden“ bezeechent ginn.

Déi geschichtlech Entwécklungen am 19. Joerhonnert, déi zu der Souveränitéit an zu der Neutralitéit vu Lëtzebuerg geféiert hunn, hu

60 mat sech bruecht, datt d'Festungsanlagen no an no nees ofgebaut goufen. Dëse Prozess huet 16 Joer gedauert. Duerch d'Schleefung vun der Festung konnt d'Stad sech du weider ausbreeden an eng ganz Rei nei Quartiere sinn entstanen.

65 D'Iwwerreschter vun de Festungsanlage kann een nach op ville Plaze ronderëm de Stadzentrum bewonneren.

**Aussprooch: Wenzel den Éischten, Wenzel den Zweeten, Louis de Véierzéngten*

©Wikimedia Commons

4. Klärt elo déi onbekannt Wierder aus der Aufgab 3 zesummen am Grupp.

5. Liest den Text elo ganz an notéiert fir all Datum e wichtegt Evenement vun der Festungsgeschicht vun der Stad Lëtzebuerg.

963:

.....

.....

965:

.....

.....

1200:

.....

.....

13. Joerhonnert:

.....

.....

1320-1398:

.....

.....

1443:

.....

.....

1644:

.....

.....

1684:

.....

.....

1745:

.....

.....

19. Joerhonnert:

.....

.....

1839:

.....

.....

6. Sicht am Internet Informatiounen a Fotoen iwwert déi verschidden Etappe vun der Festungsgeschicht a post d'Inhalter an e Padlet, deen Ären Enseignant / Är Enseignante virbereet huet.

Informatioun fir d'Léierpersoun:

Gitt op www.padlet.com a kreéiert e Padlet no dësem Modell:

padlet
Angie Gassch · 4mo
Zäitlinn vun der Festungsgeschicht
Sicht am Internet Informatiounen a Fotoen iwwert déi verschidden Etappe vun der Festungsgeschicht a post d'Inhalter ënnert dee richtigen Datum.

- 963: De Grof Siegfried léisst sech um Bockfiels niddler. Dat ass den Ufank vu Lëtzebuerg als Stad.
- 1320-1398: Ënnert der Herrschaft vum Jang de Blannen, dem Wenzel I. an dem Wenzel II., gëtt d'Befestigungsanlag vun der Uewerstad weider vergréissert an och de Gronn gëtt, fir déi éischt Kéier, befestegt.
- 1684-1688: De franséischen Ingenieur Vauban léisst Festungsanlage südlech vum Péitrusdall, nord-östlech vum Pafendall an um Rham-Plateau bauen an déi sougenannt Péitrus-Kasematten gi weider ausgebaut.
- 1745: D'Bock-Kasematten entstinn. D'Festung vun der Stad Lëtzebuerg gëtt als "Gibraltar vum Norden" bezechent.
- 19. Joerhonnert: D'Festungsanlage vun der Stad Lëtzebuerg ginn no an no nees ofgebaut.

opdauchen	
Tauschdokument (n)	
Tosch (m)	
sech nidderloossen	
Festungsmauer (f)	
feindlech Attacken (pl)	
(sech) schützen	
vergréisseren	
haiteg	
Festungsanlag (f)	
befestegen	
entstoen	
Festung (f)	
gëllen als	
eng Roll spillen	
Machtkampf (m)	
Onofhängegkeet (f)	
Herrschaft (f)	
stänneg Gefor (f)	
Krich (m)	
Belagerung (f)	
ausbauen	
Kasematten (pl)	
erueweren	

uleeën	
zu eppes féieren	
eppes mat sech bréngen	
ofbauen	
Schleefung (f)	
sech ausbreeden	

1. Kuckt d'Fotoen. Wat gesitt Dir op de Fotoen? Probéiert, d'Plaz ze definéieren. Diskutéiert zesummen an der Klass.

- Foto 1 = Wenzelsmauer/Bockkasematten
- Foto 2 = De Bockfiels
- Foto 3 = Uewerstad + Kierchbiereg am Hannergrond
- Foto 4 = De Gronn
- Foto 5 = Op der Rumm

5. Liest den Text elo ganz an notéiert fir all Datum wichteg Elementer vun der Festungsgeschicht vun der Stad Lëtzebuerg.

Zum Beispill:

963:

De Grof Siegfried léisst sech no beim Bockfiels nidder. Dat ass den Ufank vu Lëtzebuerg als Stad.

965:

Déi éischt Festungsmauer ronderëm d'Buerg gëtt gebaut.

1200:

D'Buerg muss vergréissert ginn an dofir gëtt parallel zu der éischer Mauer nach eng zweet Festungsmauer gebaut.

13. Joerhonnert:

D'Stad gëtt ëmmer méi grouss an d'Leit loosse sech och virun de Maueren nidder.

1320-1398:

Ënnert der Herrschaft vum Jang de Blannen, dem Wenzel I. an dem Wenzel II., gëtt d'Befestigungsanlag vun der Uewerstad weider vergréissert an de Gronn gëtt, fir déi éischt Kéier, befestegt.

vu 1443 un:

Vum Joer 1443 un entwéckelt d'Stad Lëtzebuerg sech als eng vun de sécherste Festunge vum ganze Kontinent a spillt eng Roll an de geostrateegesche Machtkämpf an Europa.

1644:

Déi éischt Kasematten entstinn.

1684:

De franséschen Ingenieur Vauban léisst Festungsanlage südlech vum Péitrusdall, nord-östlech vum Pafendall an op der Rumm bauen. Déi sougenannt Péitrus-Kasematte gi weider ausgebaut.

1745:

D'Bock-Kasematten entstinn. D'Festung vun der Stad Lëtzebuerg gëtt als „Gibraltar vum Norden“ bezechent.

19. Joerhonnert:

D'Festungsanlage vun der Stad Lëtzebuerg ginn no an no nees ofgebaut.

1839:

Lëtzebuerg gëtt onofhängeg.